

Legebiltzarreko Erregelamenduko 130. artikuluan ezarritakoa betez, agintzen dut Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara daitezen Nafarroako Kultur Eskubideei buruzko Foru Lege proiektuari aurkezturiko zuzenketa. Proiektu hori 2018ko urriaren 2ko 118. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

Iruñean, 2018ko urriaren 30ean

Lehendakaria: Ainhoa Aznárez Igarza

1. ZUZENKETA

NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA

4. artikulua a) letra aldatzeko zuzenketa. Testua honako honekin ordeztuko da:

“a) Norberaren kultur adierazpena libreki aukeratzeko eskubidea, kultur kolektibo bateko edo batzuetako kide izatekoa, eta hautaketa hori errespetatua izatekoa, kultur aniztasunerako eskubidea babestuta egon dadin”.

Zioak: “Identitate” eta “erkidego” hitzen ordez “adierazpen” eta “kolektibo” hitzak sartzen dira, ulertuta kultura ez dela jabetzapeko zerbait, baizik eta irekia dela. Proposatzen ditugun terminoek hobeki adierazten dute errealitate soziala.

2. ZUZENKETA

NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA

4. artikulua d) letra aldatzeko zuzenketa. Testua honako honekin ordeztuko da:

“d) Ekoizpen eta sorkuntza, literario, artistiko, zientifiko eta teknikorako eskubidea, eta talentuaren eta sormen gaitasunaren garapenerako, bai eta horien emaitzak zabaldu eta banatzekoa ere”.

Zioak: Berariazko aipamen bat sartzea sormen literarioari buruz, Espainiako Konstituzioaren 20. artikulua, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 27. artikulua eta beste testu batzuek egiten duten bezala, eta foru lege proiektuak berak beste apartatu batzuetan egiten duen bezala.

3. ZUZENKETA

GEROA BAI, EH BILDU NAFARROA, ETA PODEMOS-AHAL DUGU-ORAIN BAI TALDE PARLAMENTARIOEK ETA IZQUIERDA-EZKERRAKO FORU PARLAMENTARIEN ELKARTEAK AURKEZTUA

4. artikulua aldatzeko zuzenketa.

Honako testu hau kentzen da:

“d) Sorkuntza artistiko, zientifiko eta teknikorako eskubidea, eta talentuaren eta sormen gaitasunaren garapenerako, bai eta horien emaitzak zabaldu eta banatzekoa ere”.

Eta horren ordez ondoko hau jartzen da:

“d) Ekoizpen eta sorkuntza, literario, artistiko, zientifiko eta teknikorako eskubidea, eta talentuaren eta sormen gaitasunaren garapenerako, bai eta horien emaitzak zabaldu eta banatzekoa ere”.

Zioak: Berariazko aipamen bat sartzea sormen literarioari buruz, Espainiako Konstituzioaren 20. artikulua, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 27. artikulua eta beste testu batzuek egiten duten bezala, eta foru lege proiektuak berak beste apartatu batzuetan egiten duen bezala.

4. ZUZENKETA

**GEROA BAI, EH BILDU NAFARROA,
ETA PODEMOS-AHAL DUGU-ORAIN BAI
TALDE PARLAMENTARIOEK
ETA IZQUIERDA-EZKERRAKO
FORU PARLAMENTARIEN ELKARTEAK
AURKEZTUA**

5. artikulua 1. puntua aldatzeko zuzenketa. Honako testua izanen du aurrerantzean:

“1. Foru lege honetan eta aplikatzekoak diren gainerako arauetan aurreikusitako baldintzetan, Nafarroako Foru Komunitateko botere publikoek bermatuko dute kultur eskubideak osotara eta libreki erabiltzea egiazko berdintasuneko araubidean, horretarako behar diren aurrekontu-neurriak hartuz, bai eta behar diren gainerako neurriak ere, izaera positiboa eta sustatzeko helburua dutenak barne”.

Zioak: Eskubide bermatuei buruz ari garen neurrian, nahikotasun ekonomikoa aipatu beharra dago, botere publikoek hura bete dezaten.

5. ZUZENKETA

**NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA
TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA**

7. artikulua 3. puntua aldatzeko zuzenketa. Testua honako honekin ordeztuko da:

“3. Herritarrentzako informazio eta arreta Euskarari buruzko Foru Legean, hura garatzeko araudian eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoan xedatutakoarekin bat emanen dira”.

Zioak: “Euskarari buruzko araudia” hitzen ordez “Euskarari buruzko Foru Legean, hura garatzeko araudian” hitzak erabiltzea proposatzen dugu, erregelamendu indarduna hobeki bermatzeari egokitzen zaiolakoan.

6. ZUZENKETA

**EH BILDU NAFARROA,
ETA PODEMOS-AHAL DUGU-ORAIN BAI
TALDE PARLAMENTARIOEK
ETA IZQUIERDA-EZKERRAKO
FORU PARLAMENTARIEN ELKARTEAK
AURKEZTUA**

Kulturarako irispide birtualari buruzko 8. artikulua 3. punturen amaieran paragrafo bat gehitzeko zuzenketa. Hona testua:

“Nafarroako erakunde kultural, zientifiko eta hezkuntzakoek, funts publikoekin sostengatzen edo finantzatzen direnek, atari horretan jarri beharko dituzte lanketa eta ikerketa berekietako materialak eta emaitzak, jatorrizkoak zein eskuratutakoak”.

Zioak: Segurtatzea gizarteari itzuliko zaiola, kultura libre eta komunalaren kontzeptuak garatuz, erkidego osoaren ekarpen ekonomiko eta sozialaren bitartez lortutako kultur aberastasun guztia.

7. ZUZENKETA

**NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA
TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA**

10. artikulua 2. puntuaren ondoren honako hau dioen beste puntu bat gehitzeko zuzenketa:

“2. bis. Artikulu honetan xedatutakoa aplikatzekoa izanen zaio, halaber, Interes kulturalaren deklarazioa duten ondasunei, Eliza Katolikoaren jabetzakoei, sarbide publikoa ahalbidetu ahal izateko kasuan kasuko lankidetzak akordioaren bitartez; hori, halere, ez da eragozpena izanen aurreko puntuan aurreikusitako eskubiderako”.

Zioak: Kontuan hartuz Nafarroako ondarearen zatirik handiena erlijiosoa dela eta Eliza Katolikoaren jabetzakoa dela, premiatzen da behar diren akordioak sina daitezten ondare hori bisitagarria izan dadin, daukan interes orokorra dela eta, Administrazioa edo jabea kaltetu gabe eta artikuluan jasotako eskubideak bermatuz.

8. ZUZENKETA

NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA

10. artikuluan beste puntu bat gehitzeko zuzenketa. Hona testua:

“7. “Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak begiratuko du zuzen proiektatzen eta zaintzen direla, eta azpimarra jarriko du zaharberritze-ekintza eta haiek egiten dituzten profesionalak zuzenak izatean, eta hori aldeztuko du”.

Zioak: Gainerako artikuluetan behar den egiaztatzea duten pertsonak direla-eta eskatzen den bezala, eta zainketaren eta zaharberritzearen irizpide orokorreari erreparatuta, beharrezkoa da Administrazioak haien iraupenaren alde egin dezan.

9. ZUZENKETA

NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA

13. artikuluan beste puntu bat gehitzeko zuzenketa. Hona testua:

“5. Kulturaren arloko departamentu eskudunak zainduko du bilduma museografikoak zuzen zaintzen direla, eta haiek zuzen babesteko behar diren baliabideak jarriko ditu”.

Zioak: Bilduma museografikoek gainerako artikuluetan azaldutakorako balio ahal izatearen bermea da haiek zuzen zainduta egotea eta Administrazioa inplikaturik egotea.

10. ZUZENKETA

NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA

14. artikulua 2. puntua aldatzeko zuzenketa. Testua honako honekin ordeztuko da:

“2. Kulturarako irispidea izateko eskubidea egiazkoa izaten laguntzeko, Nafarroako Gobernuak irakurketa sustatzeko eta hartarako irispidea izateko planak egin eta garatuko ditu; aldizka ebaluatu eta eguneratuko dira plan horiek, aurrekontuko zuzkidura egokia esleitu zaien, eta berrikuntza teknologikoetara moldatuko dira. Irakurketa sustatzeko eta hartarako irispidea izateko planek honako hauei emanen diete arreta berezia:

- a) Haur eta gazteei, irakurtzeko ohitura sendotzeko.
- b) Ospitaleetan edo egoitzetan dauden pertsonari.
- c) Espetxeetan dauden pertsonari.
- d) Desgaitasuna duten pertsonari eta dokumentu irisgarriak sortzeari.
- e) Migrantei eta errefuxiatuei.
- f) Oro har, sozialki ahulenak diren sektoreetako pertsonari”.

Zioak: Premia bereziak dituzten sektoreak identifikatzea, eta haiei begira irakurketa errazteko berariazko neurriak hartzea. Irakurketerako irispidea kontzeptu osagarri gisa hartzea. Nahiago da dokumentu irisgarriak buruzko aipamena apartatu honetan egitea, Nafarroako Gobernuaren erantzukizun gisa hartuta, eta ez konpromisoa soilik Kultura Departamentuarentzat xedatzen duen beste apartatu batean.

11. ZUZENKETA

NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA

14. artikuluan beste puntu bat gehitzeko zuzenketa. Hona testua:

“6) Kultur arloko eskumena duen departamentuak bultzatuko ditu genero guztietako literatur sorkuntzaren aldeko baldintzak sustatzen dituzten plan eta programak, eta idazle berrientzako eta liburuen argitalpenerako berariazko laguntza-tresnak gaituko ditu.”

Zioak: Kultur sorkuntzaren beste arlo batzuei buruzko arauetan ez bezala, ia ez da literatur sorkuntzaren aipamenik egiten, suposatuztat emanda artikulu honek aipagai dituen liburuak erakundeen laguntza eduki behar izan gabe sortzen direla. Literatur sorkuntzaren zati garrantzitsu batek laguntza hori behar du, zeren eta argitalpenen industria soilik edo nagusiki zentratzen baita etekin ekonomiko handiena duenean.

12. ZUZENKETA

NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA

14. artikuluan beste puntu bat gehitzeko zuzenketa. Hona testua:

“7. Beharrian sozialei egokitutako liburutegi-eredu bat bultzatuko du, hura egokituz eskainitako irakurketa-plan eta -zerbitzuei, gizartearentzat hurbilagokoa den sistema digital bati egokituta”.

Zioak: Aurrerapen teknologikoen eta beharrian sozialek aldaketa bat eskatzen dute, beste autonomia-erkidego batzuetan egiten ari denaren ildotik, liburutegien eginkizunari eta haiek teknologia berriei eta arreta-emate digitalari egokitzeari dagokienez.

13. ZUZENKETA

GEROA BAI, EH BILDU NAFARROA, ETA PODEMOS-AHAL DUGU-ORAIN BAI TALDE PARLAMENTARIOEK ETA IZQUIERDA-EZKERRAKO FORU PARLAMENTARIEN ELKARTEAK AURKEZTUA

14. artikuluari gehiketa egiteko zuzenketa. Beste apartatu bat, 6.a, gehitzea proposatzen dugu. Honako hau esanen du:

“Kultur arloko eskumena duen departamentuak bultzatuko ditu genero literatur sorkuntzaren –genero guztietakoaren– aldeko baldintzak sustatzen dituzten plan eta programak, bai eta beste arte-adierazpen batzuekin eta giza eta gizarte zientziekin lotutako gaien azterketa, kritika eta ikerketa ere, eta sortzaile eta idazle berrientzako eta liburuen argitalpenerako berariazko laguntza-tresnak gaituko ditu”.

Zioak: Kultur sorkuntzaren beste arlo batzuei buruzko arauetan ez bezala, ia ez da literatur sorkuntzaren aipamenik egiten, suposatuztat emanda artikulu honek aipagai dituen liburuak erakundeen laguntza eduki behar izan gabe sortzen direla. Literatur sorkuntzaren zati garrantzitsu batek laguntza hori behar du, zeren eta argitalpenen industria soilik edo nagusiki zentratzen baita etekin ekonomiko handiena duenean.

14. ZUZENKETA

GEROA BAI, EH BILDU NAFARROA, ETA PODEMOS-AHAL DUGU-ORAIN BAI TALDE PARLAMENTARIOEK ETA IZQUIERDA-EZKERRAKO FORU PARLAMENTARIEN ELKARTEAK AURKEZTUA

15. artikuluen 2. puntuaren c) apartatua aldatzeko zuzenketa. Honako testua izanen du aurrerantzean:

“c) Ikus-entzunezko sorkuntza, kultur izaerakoa, adierazpide guztietan sustatuko duten planak eta programak bultzatuko ditu...”.

Zioak: Lege honek kultur eskubideak aitortu eta sustatzen ditu, eta guzti-guztia ez da hartan sartzen. Guztia ez da kultura, eta ikus-entzunezko sorkuntza askoren xede bakarra propaganda- edo merkataritza-izaerakoa da; halakorik bultzatu eta sustatzea, merezi baldin badu, ez da lege honetan helburuan sartzen.

15. ZUZENKETA

NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA

16. artikularen a) letra aldatzeko zuzenketa. Testua honako honekin ordeztuko da:

"a) Arte eszenikoen eta musikaren sektore profesional eta amateur-ek Nafarroako Foru Komunitateko arlo horietako kultur politikak diseinatu eta garatzen parte har dezaten sustatuko dute".

Zioak: Arte eszenikoen eta musikaren sektorearen errealitate soziala aitortzea, partaidetzat hartuz bai profesionalak, bai gizarteko kide amateurak, sektore horretako ekintzekin batera bizi direnak eta haietan beste batzuekin batera parte hartzen dutenak.

16. ZUZENKETA

NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA

16. artikuluko b) letra aldatzeko zuzenketa. Testua honako honekin ordeztuko da:

b) Gizartean arte eszenikoek eta musikak prestigioa har dezaten begiratuko dute, berez balio handia duten adierazpide soziokulturalak eta artistikoak diren aldetik, eta sustatuko dute haien praktika, ikusle eta entzuleen prestakuntzari begira duen garrantziari arreta emanez bereziki, bai eta hura egiten dutenei ere, sektore profesionaletik nahiz amateur-etik etorri, ez bata ez bestea kaltetu gabe".

Zioak: Sektore honek daukan balioa aitortzeak berekin dakar hura posible egiten dutenak baloratzea, berdintasun-baldintzetan, eta bi sektore horiek, profesionala eta amateurra, dira zein bere bidetik gizartean eragiten dutenak.

17. ZUZENKETA

GEROA BAI, EH BILDU NAFARROA, ETA PODEMOS-AHAL DUGU-ORAIN BAI TALDE PARLAMENTARIOEK ETA IZQUIERDA-EZKERRAKO FORU PARLAMENTARIEN ELKARTEAK AURKEZTUA

18. artikuluko 4. puntua aldatzeko zuzenketa. Honako testua izanen du aurrerantzean:

"4. Aurreko apartatueta xedatutakoaz gain, Nafarroako udalerriak, bakarrik edo udalez gaindiko entitateen bitartez, kultur ekipamenduen arloan dituzten eskumenez baliatuz, gertuko kultur ekipamenduak, langile profesionalak dituztenak, edo sorkuntzarako gune kogestionatuak eta autogestionatuak izateko neurriak hartzen saiatuko dira".

Zioak: Hurbiltasuneko kultur-ekipamenduen zuzkidura sustatzea udal udalerrietan, autogestio-ereduaren bidez.

18. ZUZENKETA

NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA

24. artikuluan beste puntu bat gehitzeko zuzenketa. Hona testua:

"2. Kultur sorkuntzan, edozein modutan, diharduten pertsonen eskubidea dute zergen ikuspuntutik tratamendu arrazoizkoa, orekatua eta bidezkoa edukitzeko, kasua bada jarduera horretatik datozkien diru-sarreraren irregulartasunari eta aldizkakotasunari, bai eta beste jarduera profesional edo ekonomiko batzuekiko izaera osagarriari ere, begiratuta".

Zioak: Diputatuen Kongresuko Artistaren Estatutuari buruzko Azpibatzerdeak berriki egindako txostenean agerian jarri den bezala, kultur sorkuntzaren jarduerak ezaugarri berezi batzuk ditu, eta horiei, oro har, ez zaie garrantzirik eman izan, eta zerga-araudi desegokia aplikatu zaie, erreferentziatzat hartuta oso bestelakoak diren lan- edo enpresa-jarduerak, askotan egile-eskubideak jasotzen dituztenak larriki zigortzeraino.

19. ZUZENKETA

**EH BILDU NAFARROA,
ETA PODEMOS-AHAL DUGU-ORAIN BAI
TALDE PARLAMENTARIOEK
ETA IZQUIERDA-EZKERRAKO
FORU PARLAMENTARIEN ELKARTEAK
AURKEZTUA**

30. bis artikulua gehitzeko zuzenketa. Hona testua, hitzez hitz:

“30. bis artikulua. Nafarroako administrazio eta erakunde publikoetako argitalpenetarako irispidea eta haien erabilera.

Nafarroako administrazio eta erakunde publikoen berezko argitalpenetarako irispidea eta haien erabilera Kultura Libre eta Komunalaren printzipioen arabera eginen dira, Copyfarleft-aren oinarriak jasotzen dituzten lizentzien bitartez. Horretarako, Nafarroako administrazio eta erakunde publikoek kasuko sorkuntza-eskubideak lortu eta haiek laga eginen ditu.

Zioak: Gure ustez Kultura Libre eta Komunala kulturaren demokratizaziorako oinarriak dira, kultur arloko politikaren ezaugarri bihurtu behar direnak, eta printzipio horien aplikazioa ahalbidetzeko, ezinbestekoa da Administrazioak kasuko sorkuntza-eskubideak lortzea eta gero eskubide horiek lagatzea.

20. ZUZENKETA

**GEROA BAI, EH BILDU NAFARROA,
ETA PODEMOS-AHAL DUGU-ORAIN BAI
TALDE PARLAMENTARIOEK
ETA IZQUIERDA-EZKERRAKO
FORU PARLAMENTARIEN ELKARTEAK
AURKEZTUA**

33. artikuluko 4. puntua aldatzeko zuzenketa. Honako testua izanen du aurrerantzean:

“4. Nafarroako Administrazio Publikoek sustatuko dute erabiltzen ez diren titulartasun publikoko gune batzuk erabilgarri egotea bertan arte eta kultur sorkuntza bultzatzen duten ekimenak garatzeko; berrikuntza ere bultzatuko dute kudeaketa ereduetan, kogestioa eta autogestioa barne”.

Zioak: Erabiltzen ez diren espazio publikoen errentagarritasun soziala sustatzea, ahiek ekimen artistiko eta kulturalen esku utziz.

21. ZUZENKETA

**NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA
TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA**

35. artikuluari gehiketa egiteko zuzenketa. 35. artikuluaen paragrafoari jarraipena ematen zaio honako testu honekin:

Kulturaren finantzaketa publikoa bermatzeko, Nafarroako Gobernuak aurrekontu kreditu egokia ezarriko du kultur arloko eskumena duen departamentuarentzat aurrekontu orokorrak prestatzean, eta hurbildu eginen da Nafarroako Foru Komunitatearen antzekoak diren Europako erregioen batez bestekora”.

Zioak: Aurrekontua handitzeko behin eta berriz eskatzen denez, gogoeta egin beharra dago Nafarroak kulturaren egiten duen inbertsioa handitzeari buruz eta kulturaren kokalekuari buruz. Gure erkidegoaren antza handiena duten Europako herrialdeak dira gune komunaren isla egokia.

22. ZUZENKETA

**NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA
TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA**

36. artikuluari 2. puntua gehitzeko zuzenketa. Hona testua:

“2. Diru-laguntzetarako eta laguntzetarako deialdiak, oro har, urtearen lehen hiruhilekoan argitaratu beharko dira NAO”.

Zioak: Administrazioek eta kultur sektoreek laguntza horiek lortzeko kudeaketak egiteko gaitasuna handitzen da; sektore horrek lehendik adierazitako eskaera bat da.

23. ZUZENKETA

NAFARROAKO ALDERIDI SOZIALISTA TALDE PARLAMENTARIOAK AURKEZTUA

Gehitzeko zuzenketa. 37. artikulua 2. puntua jarraipena ematen zaio; hona testua:

“2. Nafarroako administrazio publikoek, bereziki, mikromezenasgoa sustatu eta bultzatuko dute, horretarako berariazko ekintzen bitartez”.

Zioak: Mezenasgoari buruzko Legearen garapena da; izan ere, ekintza zehatzagoak ezarri behar dira.

24. ZUZENKETA

UNIÓN DEL PUEBLO NAVARRO GEROA BAI, EH BILDU NAFARROA, PODEMOS-AHAL DUGU-ORAIN BAI ETA NAFARROAKO ALDERDI SOZIALISTA TALDE PARLAMENTARIOEK ETA IZQUIERDA-EZKERRAKO ETA NAFARROAKO ALDERDI POPULARREKO FORU PARLAMENTARIEN ELKARTEAK AURKEZTUA

Azken xedapenei laugarrena gehitzeko zuzenketa. Hona testua izanen du hitzez hitz:

“Azken xedapenetan laugarrena. Ikuskizun Publikoak eta Josteta Jarduerak arautzen dituen martxoaren 13ko 2/1989 Legearen aldaketa.

Martxoaren 13ko 2/1989 Foru Legearen 10. artikulua 5.a) apartatua aldatzen da. Honela geldituko da:

“5. Haurrak eta gazteak babesteari buruzko xedapenetan ezarritako mugak kendu gabe, ez da baimenik emanen hamasei urtetik beherakoak sartzeko edo parte hartzeko honako josteta-ikuskizun edo -jarduera hauetan:

a) Dantzaleku, diskoteka edo antzekoak, salbu eta zuzeneko emanaldiak daudenean; halakoetan, izan ere, hamasei urtetik beherakoak beren guraso edo tutoreekin sartu ahalko dira. Emanaldiak irauten duen bitartean zuzen identifikaturik egonen dira eta emanaldia amaitzen denean adingabeek ezin izanen dira establezimenduan geratu”.

Zioak: Martxoaren 13ko 2/1989 Foru Legearen 10.5 artikulua a) apartatua aldatzea proposatzen da, adierazitako moduan, zertarako eta errazteko eta sustatzeko adingabeek kultur eskubideez baliatu ahal daitezela, baina muga batzuk ezarri adingabeek kulturarako duten eskubidearen eta haien babesa segurtatzeko betebeharraren artean behar den oreka bermatze aldera.